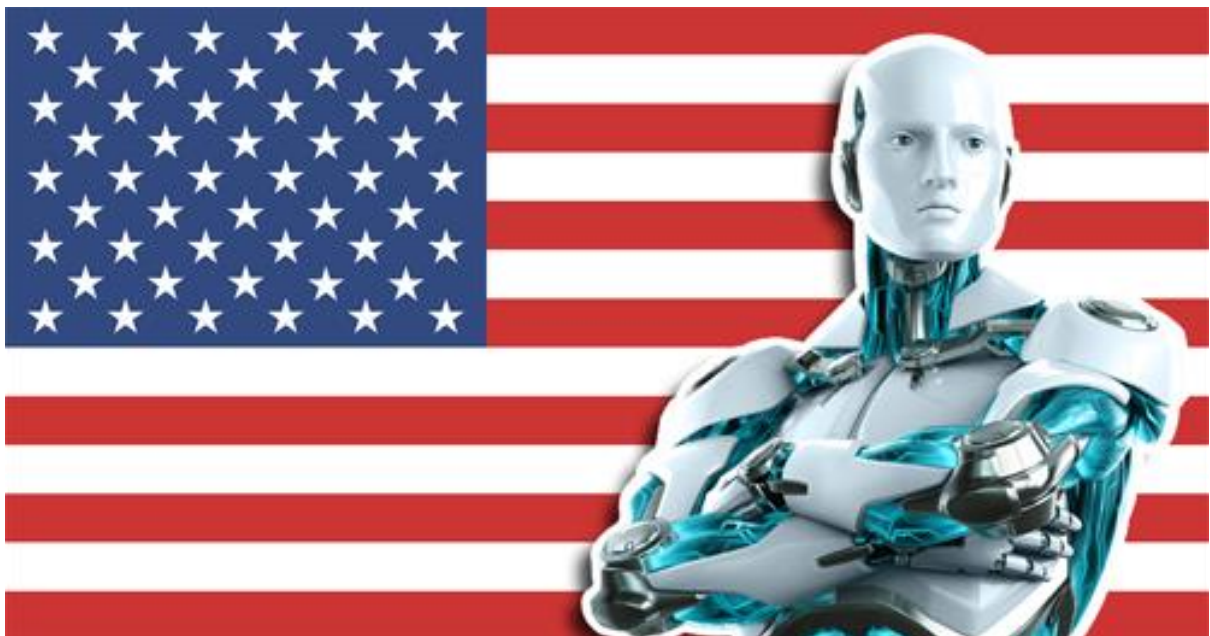


ปัญญาประดิษฐ์ (AI)

พลิกโฉมการศึกษา (ตอนที่ 2)

เรื่อง : รองศาสตราจารย์ ดร.ขจรศักดิ์ บัวระพันธ์ อาจารย์ประจำสถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้



ในยุคสมัยแห่งเทคโนโลยีนี้ AI หรือ ปัญญาประดิษฐ์เป็นนวัตกรรมใหม่ที่กำลังเข้ามามีบทบาทในชีวิตของเรามากขึ้น และด้วยความที่ AI สามารถทำงานได้หลายอย่างและมีประสิทธิภาพที่สูงจนเทียบเท่าหรืออาจจะมากกว่ามนุษย์นั้น ทำให้ใครหลายคนกลัวว่า AI จะมาแย่งงานของมนุษย์ โดยมาทำงาน Routine ต่างๆ แทนมนุษย์ อย่างไรก็ตาม เราควรเรียนรู้และปรับตัวให้เท่าทันเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับ AI ที่เกิดขึ้นและวิวัฒนาการไป และทำความเข้าใจกับ AI เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนรู้ การศึกษาหรือพัฒนาขับเคลื่อนเศรษฐกิจผ่านการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น ภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทยต้องร่วมมือกันมากขึ้น

ทุกวันนี้ ประเทศมหาอำนาจส่วนใหญ่ได้ตระหนักถึงความสำคัญและเตรียมพร้อมรับมือกับยุคสมัยแห่ง AI ที่เกิดขึ้น ยกตัวอย่าง เช่น ประธานาธิบดี Emmanuel Macron ของฝรั่งเศส ได้ประกาศลงทุนสนับสนุนและพัฒนา AI โดยทุ่มงบกว่า 1.6 พันล้านเหรียญ สร้างศูนย์วิจัยแห่งใหม่ มีโครงการแบ่งปันข้อมูลและหลักจริยธรรมต่างๆ และนาย Emmanuel Macron เชื่อว่า AI สามารถเพิ่มผลผลิตทางเศรษฐกิจ ซึ่ง

นำไปสู่การสร้างงานและสร้างการเติบโตของรายได้ได้ หรือเงินที่ได้ลุยพัฒนาที่ใช้เงินลงทุนหลายพันล้านเหรียญ เพื่อพัฒนา AI และประกาศว่าจะครองส่วนแบ่งตลาดในปี ค.ศ. 2030 ซึ่งเงินมีความได้เปรียบในการพัฒนา AI เป็นอย่างมากเพราะมีนักวิทยาศาสตร์และนักคณิตศาสตร์ที่มาทำงานด้าน AI เป็นจำนวนมาก และยังมีบริษัทต่างๆ ที่คอยผลักดันและพัฒนา AI เช่น Baidu ที่กำลังพัฒนารถยนต์ไร้คนขับ หรือ Driverless cars หรือญี่ปุ่น ประเทศที่เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีของเอเชียจะเน้นหนัก AI ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ การใช้งานภายในครัวเรือน เช่น หุ่นยนต์ที่สามารถช่วยเหลือผู้สูงอายุและเด็กเล็กภายในบ้าน เป็นต้น ในทางกลับกัน ประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ กลับลดความสำคัญของการพัฒนา AI ลง มีแต่ภาคเอกชนที่ผลักดันและพัฒนาเทคโนโลยี AI ใหม่ๆ ป้อนเข้าสู่ตลาดโลก จนอาจทำให้ขาดบุคลากรเพราะรากฐานของประเทศไม่มีการสนับสนุนเทคโนโลยี AI

แนวทางของประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทยเกี่ยวกับเทคโนโลยี AI ควรเป็นอย่างไร

ลงทุนมากขึ้น (Invest more)

นาย Jason Furman หนึ่งในที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจของ Obama ได้กล่าวไว้ว่า การระดมทุนเพื่อการวิจัยเป็นสิ่งสำคัญและควรเริ่มดำเนินการเป็นอันดับแรก ซึ่งต้องได้รับการสนับสนุนจากทางรัฐบาลถึงจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศโดยรวม และ AI เป็นเทคโนโลยีที่สามารถผลักดันเศรษฐกิจและขับเคลื่อนมันได้อย่างแม่นยำซึ่งจะนำไปสู่ความก้าวหน้า และสร้างอาชีพใหม่ๆ ที่มีรายได้สูงขึ้น นาย Oren Etzioni ผู้บริหารของสถาบันปัญญาประดิษฐ์ที่ไม่ได้หวังผลกำไรแห่งหนึ่ง ชี้ให้เห็นว่า นวัตกรรมของ AI ได้เกิดขึ้นจากสถาบันการศึกษาต่างๆ หากเราไม่ลงทุนในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันต่างๆ เพื่อการศึกษานี้ ก็เหมือนได้ทั้งโอกาสที่ดีไปเพราะเรากำลังอยู่ในจุดเปลี่ยนของประวัติศาสตร์

เตรียมพร้อมรับการตกงาน (Prepare for job losses)

การที่ AI เข้ามามีส่วนช่วยในการพัฒนาและผลักดันเศรษฐกิจอาจทำให้เกิดการตกงานขึ้น เพราะได้มีเทคโนโลยี และอาจจะทำให้ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ แต่ในทางกลับกันการเข้ามาของ AI นี้ทำให้เกิดอาชีพใหม่และมีรูปแบบการทำงานใหม่ขึ้น ยกตัวอย่างเช่น Amazon มีการจ้างคนมาช่วยถอดเสียงให้ออกมาเป็นคำ หรือการจ้างคนมาจัดเรตติ้งออนไลน์ของเนื้อหาวิดีโอใน YouTube ของ Google ก็เป็นตัวอย่างอาชีพที่เกิดขึ้นใหม่จากการเปลี่ยนไปของเทคโนโลยี นอกจากคนทั่วไปต้องเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของโลกแล้ว รัฐบาลก็ต้องรู้ทันกระแสโลกและเตรียมคนให้พร้อมต่อความเปลี่ยนแปลง เพราะปัญหาใหญ่ของการตกงานคือ การไม่ปรับตัว

ส่งเสริมอัจฉริยะ (Nurture talent)

ประเทศควรส่งเสริมและชักจูงนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้าน AI ต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ามามีส่วนช่วยในการศึกษาและวิจัยในประเทศของตน หากดูกรณีตัวอย่างสหรัฐที่มีการตรวจตราวิชาที่เข้มงวดและ มีทำที่ที่ไม่เป็นมิตรกับผู้อพยพและเหล่านักศึกษาทำให้การพัฒนา AI ไม่ก้าวหน้า

เท่าที่ควรจะเป็น การมีสังคมที่ใหญ่ขึ้นจะทำให้เกิดข้อดีมากกว่าข้อเสียซึ่งส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจหากมีการชั่งจูงและรักษานักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญมาได้

ให้ความสำคัญกับการศึกษา (Prioritize education)

การศึกษานั้นเป็นส่วนที่ถูกละทิ้งที่สำคัญตัวหนึ่งของ AI นักวิทยาศาสตร์ AI รุ่นใหม่จะเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันอุตสาหกรรม Tess Posner ซึ่งเป็นผู้นำองค์กร AI4All ที่ไม่แสวงผลกำไรกล่าวว่าการส่งเสริมอุตสาหกรรมแล้ว การศึกษาสามารถช่วยแก้ปัญหาข้อบกพร่องต่างๆ ได้ รัฐบาลอาจไม่ใช่ผู้ให้ความรู้โดยตรงแต่ควรมุ่งเน้นในการสนับสนุนและพัฒนาบุคลากร การสร้างมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นในเรื่องของ AI โดยเฉพาะและมีการสนับสนุนสำหรับนักศึกษาปริญญาเอกด้าน AI ในมหาวิทยาลัยชั้นนำ

ออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Guide regulation)

ประเทศควรออกกฎหมายหรือข้อบังคับสำหรับ AI อย่างเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ โดยเฉพาะ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น กรณีการเกิดอุบัติเหตุจากรถยนต์ไร้คนขับ ทำให้เกิดการโต้เถียงว่า การตัดสินใจของ AI เป็นสิ่งที่แม่นยำถูกต้องเพียงพอหรือไม่ หรือมีการละเมิดกฎหมายหรือไม่ มีการแทรกแซงโดยผู้ที่ไม่หวังดีหรือไม่ เหล่านี้เป็นเรื่องที่รัฐบาลควรเตรียมความพร้อมรับมือ

ทำความเข้าใจเทคโนโลยี (Understand the technology)

สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ รัฐบาลควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับ AI และ รู้ว่า AI จะทำอะไรและส่งผลอย่างไร เพราะ AI มีความสามารถที่ซับซ้อนและรวดเร็ว ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่จะกำหนดนโยบายและวางแนวทางการบริหาร หากปราศจากความเชี่ยวชาญทางด้านเทคนิคนี้ ก็จะเป็นความท้าทายอย่างมากในการทำงานให้มีประสิทธิภาพในพื้นที่ที่มี AI อยู่

การตระหนักรู้และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งที่เปลี่ยนแปลงนั้นเป็นเรื่องสำคัญในการเตรียมตัวพร้อมรับการเข้ามาของปัญญาประดิษฐ์หรือ AI ซึ่งในประเทศไทยก็เริ่มมีการใช้เทคโนโลยี AI ให้เห็นกันมากขึ้น ตัวอย่างเช่น บอตน้อย ที่ได้รับรางวัล Line Bot Award ในหมวดรางวัล Chat bot คุยเก่ง ซึ่งก็เป็นตัวอย่างที่ดีของวงการ AI ในบ้านเราที่เริ่มมีการนำ Chat bot ไปต่อยอดในการทำธุรกิจในฝั่งของ Customer care หรือจะเป็น หุ่นยนต์ดินสอ หุ่นยนต์เชื้อสายไทยแท้ ที่เป็นพนักงานเสิร์ฟ อยู่ในร้านสุกี้ชื่อดังถูกพัฒนาต่อยอด ให้เป็นหุ่นยนต์ที่ไว้ใช้ดูแลผู้ป่วย สามารถคอยตรวจเช็คการเต้นของหัวใจหรือมองเห็นเวลาผู้ป่วยลุกออกจากเตียง และส่งข้อมูลไปให้ญาติของผู้ป่วยได้

ประเทศไทยและคนไทยไม่ได้นั่งนอนใจกับการเข้ามาของ AI หรือเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกิดขึ้น มีการเรียนรู้ปรับตัวและพัฒนาอยู่เสมอ หากเราเตรียมพร้อมรับมือและรู้เท่าทันเหตุการณ์ สร้างเสริมความรู้มาต่อยอดเปิดรับสิ่งใหม่เข้ามาเสมอ ยุคแห่ง AI หรือยุคแห่งเทคโนโลยี ก็คงไม่ใช่สิ่งที่น่ากลัวอีกต่อไป นอกจากนั้น การศึกษาของประเทศต้องรองรับการพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับ AI และการใช้ประโยชน์จาก AI อย่างสูงสุด นอกจากนั้นควรต้องมีหลักสูตรเพื่อเตรียมบุคลากรทางด้าน AI เช่น Data Scientist ที่มีหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล

และทำความเข้าใจข้อมูลเชิงลึกที่ซ่อนอยู่และมาช่วยในการตัดสินใจ หรือวิศวกรต่างๆ ที่จะมาช่วยในการพัฒนา AI ให้ดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

Adrien Schmidt. (2018). How AI Impacts Education. Retrieved from:

<https://www.forbes.com/sites/theyec/2017/12/27/how-ai-impacts-education/#191d76bc792e>

Karl Utermohlen. (2018). 4 Ways AI is Changing the Education Industry. Retrieved from:

<https://towardsdatascience.com/4-ways-ai-is-changing-the-education-industry-b473c5d2c706>